

Etelä-Savo
SAIMAAN
MAAKUNTA

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

ITÄ-SUOMEN
YLIOPISTO

Vertaismajoituspalvelut Suomessa

Raportti vertaismajoituspalveluiden käytöstä

Joulukuu 2014

Tutkimuspäällikkö Juho Pesonen

eMatkailu-hanke

Itä-Suomen yliopisto, matkailualan opetus- ja tutkimuslaitos

juho.pesonen@uef.fi

1. Johdanto

Vertaisjakamispalvelut ovat mullistamassa matkailua. Palvelut kuten AirBnB ja Uber puhuttavat ihmisiä ja ovat jatkuvasti tiedotusvälineiden otsikoissa. Nämä vertaisjakopalvelut uhkaavat tai ainakin haastavat perinteisten matkailupalveluiden kuten kuljetus- ja majoituspalveluiden asemaa. Vertaispalveluiden avulla yksityishenkilöt voivat vuokrata omaisuuttaan kuten esimerkiksi asuntoaan suoraan toisille ihmisille. Henkilö voi esimerkiksi laittaa oman huoneistonsa vuokralle AirBnB-palveluun siksi aikaa kun on itse matkalla eikä sitä tarvitse. AirBnB:n kautta on mahdollista myös vuokrata vaikka vain yksittäinen huone asunnosta matkailijan käyttöön. Suomestakin löytyy tuhansia vuokrakohteita AirBnB:ssä ja palvelu on saatavilla myös suomeksi.

Suomessa ja maailmalla näitä vertaisjakamispalveluita ei ole kovin kattavasti tutkittu ja heidän käyttäjistä on saatavilla hyvin vähän tietoa. Tässä tutkimuksessa on tarkoituksena selvittää, miten Suomessa käytetään vertaismajoituspalveluita ja miksi.

2. Kyselylomake ja aineiston kerääminen

Kyselylomake tehtiin yhteistyössä Washington State Universityn kanssa. Lomakkeessa kysyttiin vastaajilta kysyttiin yleisestä matkustuskäyttäytymisestä, käyttämästä majoituksesta, matkajärjestelyistä, vertaismajoituspalveluiden käytöstä sekä syistä olla käyttämättä vertaismajoituspalveluita, kulutuskäyttäytymisestä sekä internetin käytöstä. Lomake on nähtävissä osoitteessa <http://goo.gl/efr1hC>.

Aineisto kerättiin käyttämällä M3 paneelin internet-paneelia. Kyselyä jatkettiin kunnes kasassa oli 1000 vastausta. Taulukossa 1 on esitetty otoksen edustavuus kaikkiin suomalaisiin nähden. Otos on hyvin edustava näiden muuttujien suhteen eikä paljoa eroja koko populaation ja otoksen välillä ole. Täytyy kuitenkin muistaa, että otos on kerätty internet-paneelin avulla, eikä siinä ole mukana ihmisiä jotka eivät ole näiden paneelien jäseniä. Esimerkiksi vähän internetiä käyttävät ihmiset sekä liian kiireiset ihmiset puuttuvat vastaajien joukosta kokonaan. Jatkoanalyysissä aineistoa tullaan painottamaan yleistettävyyden parantamiseksi, mutta tässä raportissa keskitytään pelkästään alustaviin tuloksiin.

Taulukko 1. Otoksen edustavuus

Taustamuuttuja	Koko populaatio (suomalaiset)	Otos
Ikä		
16-24	13,73%	11,5%
25-34	15,29%	14,1%
35-44	16,20%	17,7%
45-54	17,68%	17,2%
55-64	17,49%	17,8%
65-89	19,61%	21,5%
Sukupuoli		
Mies	48,73%	50,8%
Nainen	51,27%	49,2%
Asuinalue		
Itä - Östra län	11,01%	12,5%
Etelä - Södra län	41,53%	44,3%
Länsi - Västra län	35,44%	30,9%
Oulun - Lapin - Uleåborgs län	12,02%	12,3%

3. Tulokset

Tässä raportissa esitetään tutkimuksen alustavat tulokset ja nostetaan esiin mielenkiintoisia eroja erilaisten ihmisten välillä. Ensiksi lomakkeessa kartoitettiin vapaa-ajan matkojen yleisyyttä.

Taulukkojen 2 ja 3 perusteella voidaan todeta, että kotimaanmatkat ovat selvästi yleisempiä kuin ulkomaanmatkat, mikä ei tietenkään ole yllätys. Suomalaiset matkustavat ulkomaille noin kerran vuodessa ja vain harva matkustaa useammin kuin neljästi vuodessa. Kotimaassa ahkerasti matkustavia on selvästi enemmän.

Taulukko 2. Vapaa-ajan ulkomaanmatkojen yleisyys

	N	%
En koskaan	239	23,3
Noin kerran kahdessa vuodessa	244	23,8
Kerran vuodessa	243	23,7
2-3 kertaa vuodessa	239	23,3
4-6 kertaa vuodessa	53	5,2
Vähintään seitsemän kertaa vuodessa	8	,8
Total	1026	100,0

Taulukko 3. Vapaa-ajan kotimaanmatkojen yleisyys

	N	%
En koskaan	94	9,2
Noin kerran kahdessa vuodessa	185	18,0
Kerran vuodessa	194	18,9
2-3 kertaa vuodessa	355	34,6
4-6 kertaa vuodessa	140	13,6
Vähintään seitsemän kertaa vuodessa	58	5,7
Total	1026	100,0

Käytettyä majoitusta tarkastellessa (Taulukko 4) huomataan, että tunnettujen ketjujen hotellit ovat eniten käytettyjä niin vapaa-ajan matkoilla kuin työmatkoillakin. Vapaa-ajan matkoilla käytetään paljon myös ystävien ja sukulaisten järjestämää majoitusta.

Taulukko 4. Missä suomalaiset majoittuvat työ- ja vapaa-ajan matkoilla?

	Vapaa-ajan matkoilla (%)	Työmatkoilla (%)	Molemmilla (%)	Ei käytä tällaista majoitusta (%)
Tunnettujen ketjujen hotelleja (esim. Sokos Hotellit, Hilton, Marriott)	51,6	8,7	19,7	20,1
Yksityisiä ja boutique-hotelleja	28,2	3,0	5,1	63,6
Vuokrattavia asuntoja, lomaosakkeita tai vertaismajoitusta (esimerkiksi AirBnB)	29,4	1,5	3,3	65,8
Majoitusta ystävien tai sukulaisten luona	69,7	1,3	9,2	19,8
Maaseutumajoitus (esim. mökki, maatilamajoitus, B&B)	47,7	1,8	4,6	45,9

Matkailijoilta kysyttiin myös vertaismajoituspalveluiden käytöstä. Vain 7,3 prosenttia kaikista kyselyyn vastanneista oli käyttänyt vertaismajoituspalveluita. Näistä vastaajista lähes 80 prosenttia oli käyttänyt näitä ulkomailla ja 35 prosenttia kotimaassa.

Taulukko 5. Vertaismajoituspalveluiden käyttö

	N	%
Onko käyttänyt vertaismajoituspalveluita?	75	7,3
Kotimaassa	26	34,2
Ulkomailla	60	78,9

Vastaajilta kysyttiin myös vertaismajoituspalveluiden käytön tulevaisuudesta (Taulukko 6, Taulukko 7). Tuloksista nähdään, että vertaismajoituspalveluiden käyttö ei ainakaan lähitulevaisuudessa ole räjähtämässä, mutta selvästi kuitenkin kasvamassa.

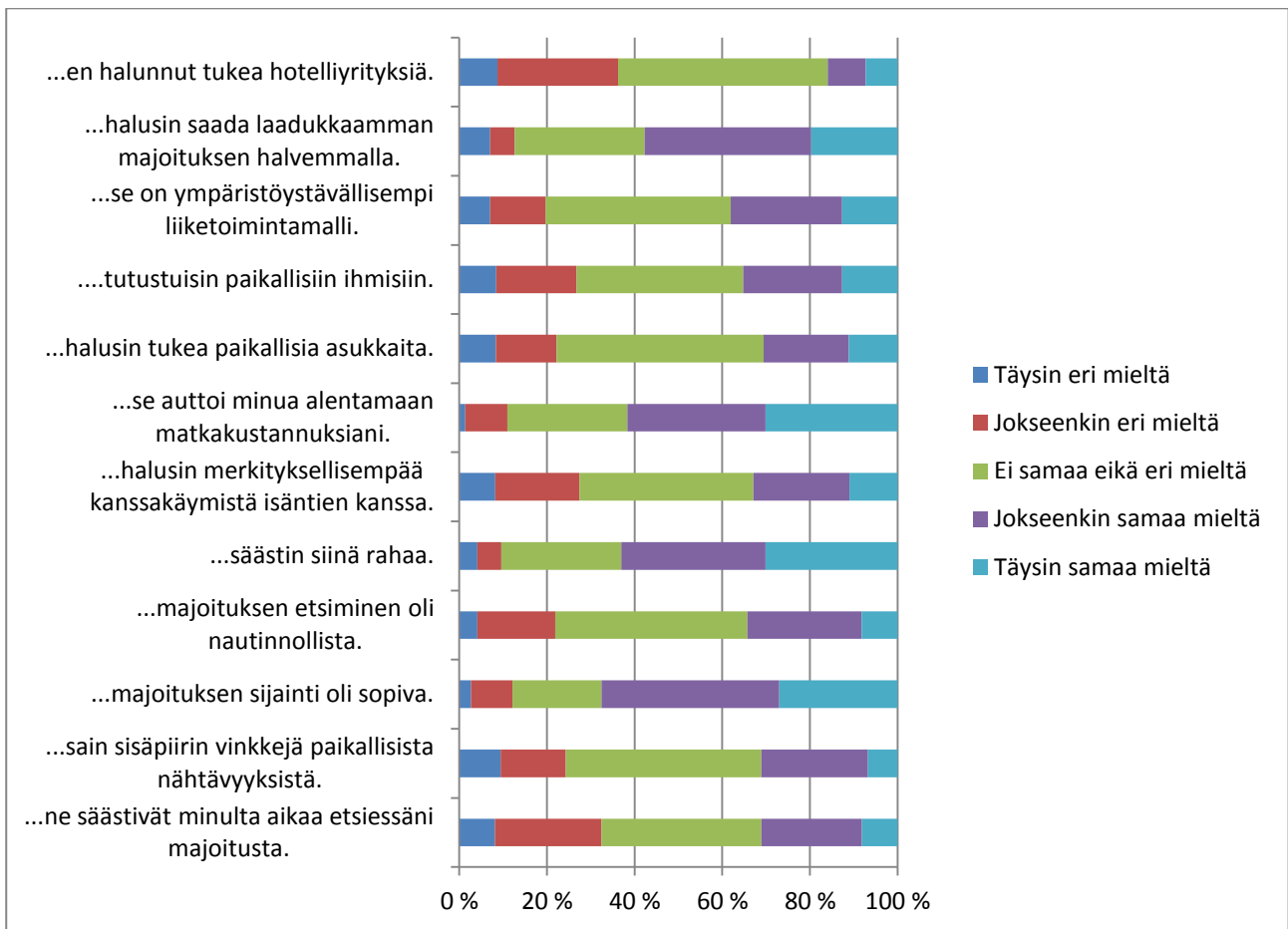
Taulukko 6. Kuinka todennäköisesti käytät vertaismajoituspalveluita tulevaisuudessa?

	N	%
Erittäin epätodennäköisesti	302	29,7
Epätodennäköisesti	182	17,9
En tiedä	344	33,8
Todennäköisesti	152	14,9
Erittäin todennäköisesti	38	3,7

Taulukko 7. Kuinka todennäköisesti suosittelet vertaismajoituspalveluita tuttavillesi ja sukulaisillesi tulevaisuudessa?

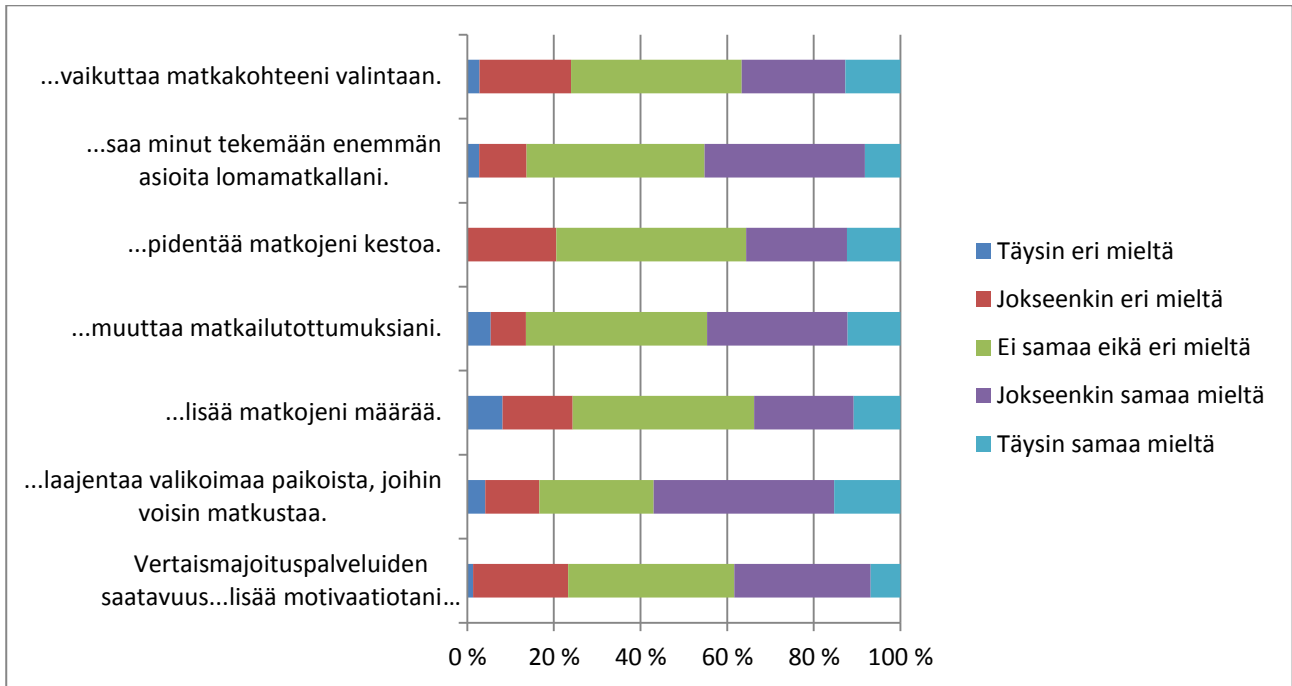
	N	%
Erittäin epätodennäköisesti	244	24,3
Epätodennäköisesti	165	16,4
En tiedä	423	42,0
Todennäköisesti	150	14,9
Erittäin todennäköisesti	24	2,4

Kuviossa 1 on kuvattu eri tekijöiden vaikutuksia vertaismajoituspalveluiden käyttämiseen. Vastaajilta kysyttiin, miksi he käyttivät vertaismajoituspalveluita. Neljä syytä nousee muiden yläpuolelle. Ensinnäkin vastaajat halusivat saada laadukkaamman majoituksen halvemmalla. Lisäksi vertaismajoituspalvelut auttoivat alentamaan matkakustannuksia ja säästämään rahaa. Vertaismajoituksen sijainti koettiin myös erittäin sopivaksi.

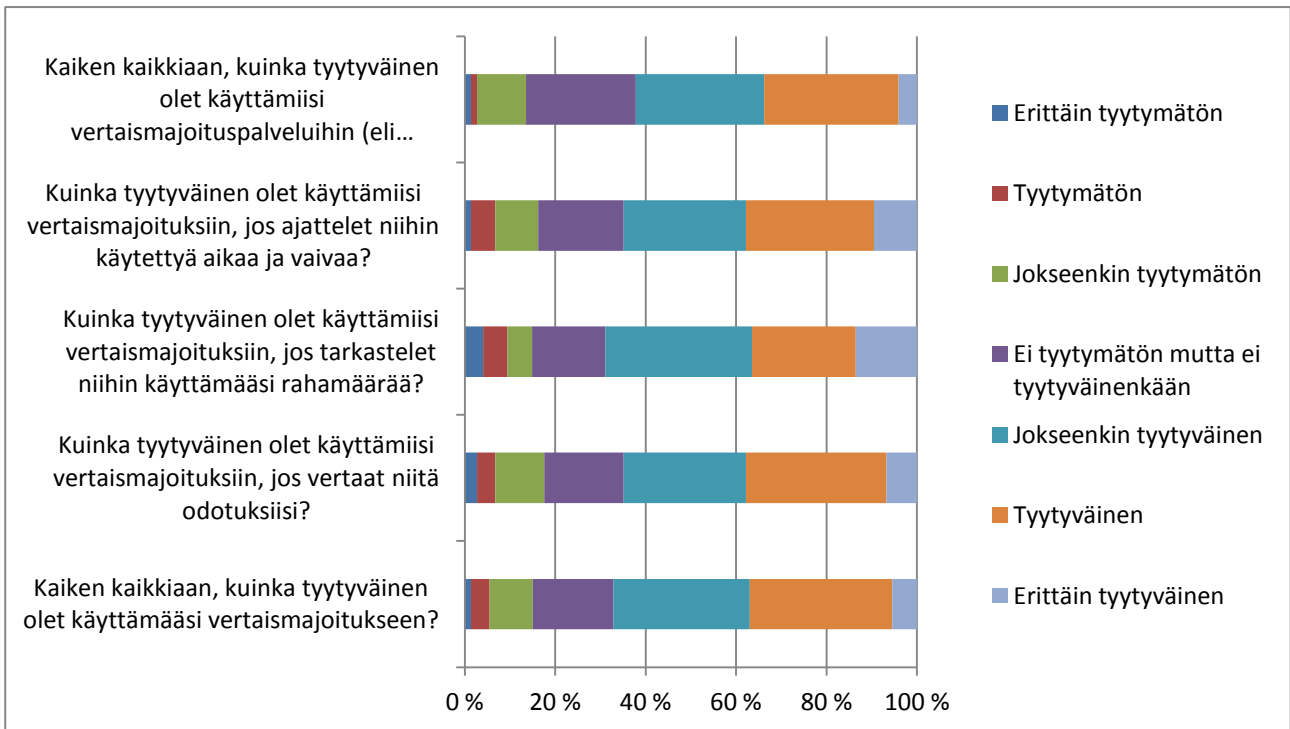
Kuvio 1. Syyt käyttää vertaismajoituspalveluita

Vertaismajoituspalveluiden saatavuus näyttäisi laajentavan valikoimaa paikoista, mihin ihmiset voivat matkustaa (Kuvio 2). Lisäksi vertaismajoituspalvelut aktivoivat ihmisiä ja saavat tekemään enemmän asioita lomamatkalla. Tämä voi johtua esimerkiksi isäntäperheiden suosituksista.

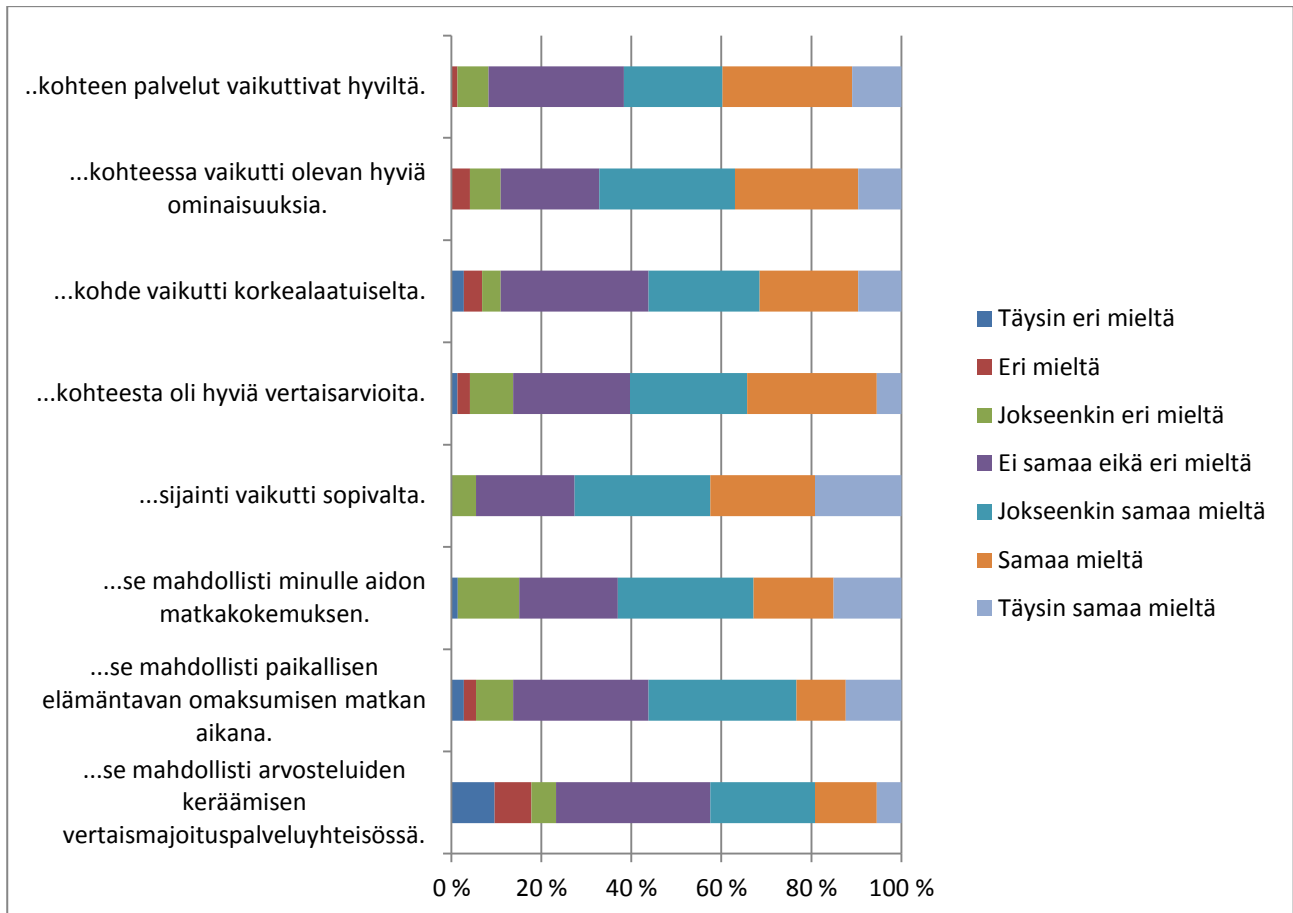
Kuvio 2. Vertaismajoituspalveluiden vaikutus matkustuskäyttäytymiseen

Kuvion 3 perusteella vertaismajoituspalveluiden käyttäjät näyttäisivät olevan tyytyväisiä näihin palveluihin. Vain hyvin pieni osa vastaajista oli tyytymättömiä ja erittäin tyytymättömiä on vain todella marginaalinen määrä vastaajista.

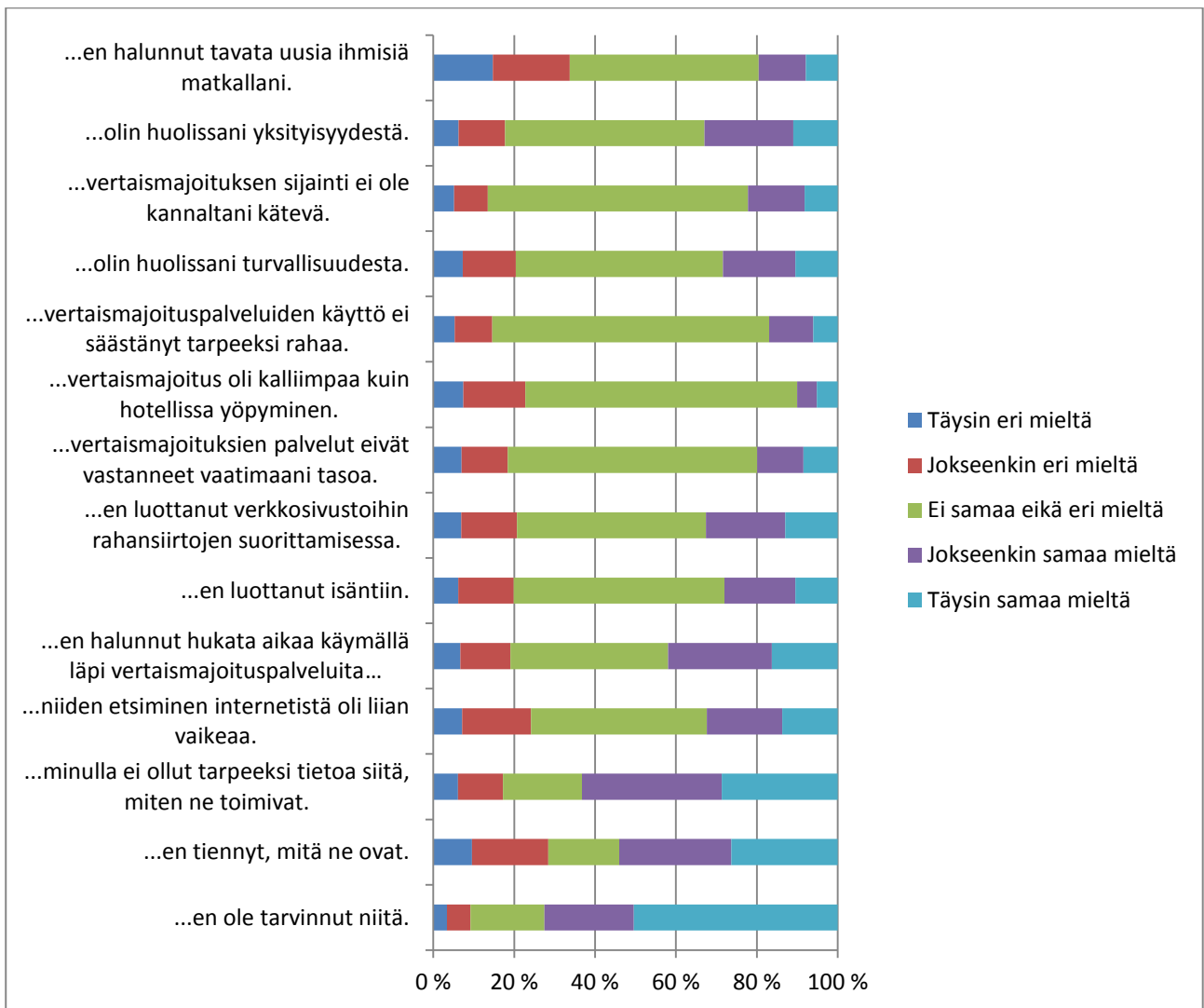
Kuvio 3. Tyytyväisyys vertaismajoituspalveluihin

Kuviossa 4 on esitetty syitä valita vertaismajoituskohde. Myös vertaismajoituksessa tärkein tekijä näyttäisi olevan kohteen sijainti. Kohteen muut hyvät ominaisuudet ovat myös tärkeitä. Arvosteluiden kerääminen vertaismajoituspalveluyhteisössä oli puolestaan vähiten tärkeää.

Kuvio 4. Syyt valita vertaismajoituskohde

Tärkein syy olla käyttämättä vertaismajoituspalveluita oli yksinkertaisesti se, että vastaajat eivät olleet niitä tarvinneet (Kuvio 5). Kuitenkin myös tiedonpuute on ehdottomasti merkittävä tekijä selitettäessä miksi ihmiset eivät ole vertaismajoituspalveluita käyttäneet. Lisäksi tiedonetsintäprosessia pidettiin hankalana.

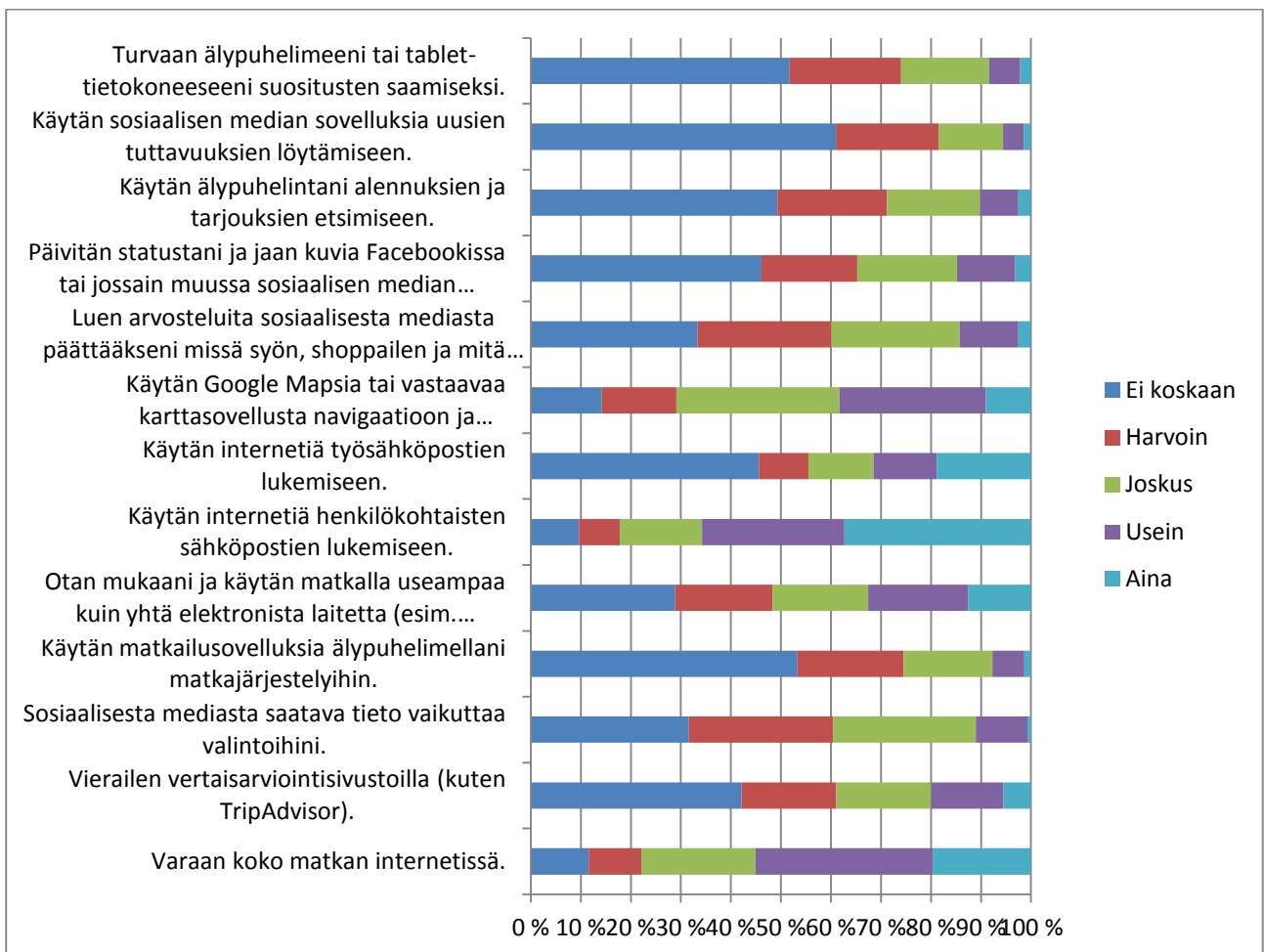
Kuvio 5. Syyt olla käyttämättä vertaismajoituspalveluita

Lomakkeessa kysyttiin myös Internetin ja etenkin sosiaalisen median palveluiden käyttöä ja mitä sosiaalisen median palveluita vastaajat käyttävät päivittäin tai lähes päivittäin. Lähes 60 prosenttia käyttää Facebookia ja noin kolmas YouTubea. Google+ käyttäjiä näyttäisi olevan lähes kolmasosa, mutta tähän vastaukseen on voinut vaikuttaa se, että vastaajat ovat sekoittaneet Googlen hakukonepalvelun ja sosiaalisen median palvelun nimeltä Google+.

Taulukko 5. Sosiaalisen median palveluiden käyttö

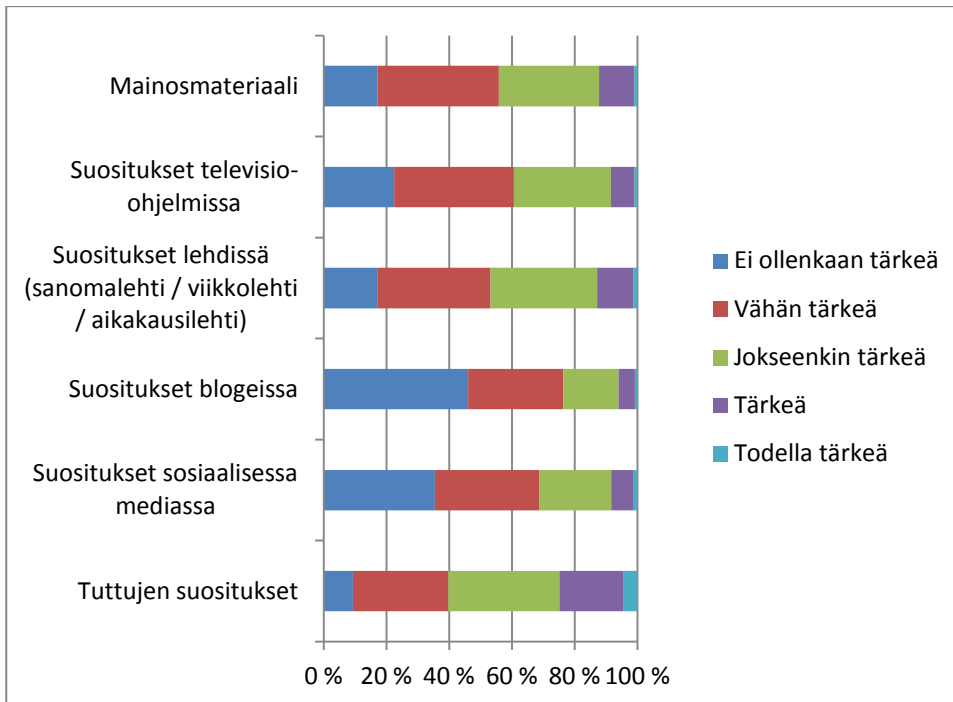
	N	%
Facebook	614	59,8
Twitter	84	8,2
Instagram	78	7,6
LinkedIn	63	6,1
Google+	284	27,7
YouTube	362	35,3
Pinterest	35	3,4
Ei mitään näistä	220	21,4

Kuviossa 6 on esitetty vastaajien teknologian käyttöä vapaa-ajan matkoilla. Yleisimmin Internetiä käytetään henkilökohtaisten sähköpostien lukemiseen. Paljon käytetään myös karttapalveluita. Yli puolet vastaajista varaa koko matkan Internetissä usein tai aina.

Kuvio 6. Teknologian käyttö vapaa-ajan matkalla

Tärkein tietolähde vastaajille vapaa-ajan matkustamiseen liittyen näyttäisi olevan tuttujen suositukset (Kuvio 7). Lehdistö, mainosmateriaali ja suositukset televisio-ohjelmissa näyttäisivät olevan suurin piirtein yhtä tärkeitä kun taas blogit ja sosiaalinen media ovat Suomessa vielä vähemmän tärkeitä.

Kuvio 7. Eri tietolähteiden tärkeys

Yhteenveto

Tässä raportissa kuvaillaan hyvin pintapuolisesta Itä-Suomen yliopiston matkailualan opetus- ja tutkimuslaitoksen eMatkailu-hankkeessa kerättyä kansallista aineistoa suomalaisten matkustuskäyttäytymisestä liittyen vertaismajoituspalveluihin. Tutkimuksessa tarkasteltiin vertaismajoituspalveluiden käyttöä ja syitä olla käyttämättä niitä sekä niihin mahdollisesti vaikuttavia tekijöitä. Eri tekijöiden vaikutuksia tarkastellaan myöhemmissä raporteissa.

Tuloksien perusteella vertaismajoituspalvelut eivät näyttäisi varsinaisesti ratkaisevan mitään ongelmaa. Suurin osa suomalaisista ei näe mitään tarvetta vertaismajoituspalveluiden käytölle. Jo olemassa olevat perinteiset majoitusvaihtoehdot ovat paljon käytettyjä ja ihmiset eivät vielä ole löytäneet lisäarvoa vertaismajoituspalveluiden käytöstä.

Etelä-Savo
SAIMAAN
MAAKUNTA

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

ITÄ-SUOMEN
YLIOPISTO

Alle joka kymmenes suomalainen on käyttänyt vertaismajoituspalveluita. Tämänkin tutkimuksen tulokset kuitenkin paljastavat, että todennäköisesti niiden käyttö tulee tulevaisuudessa lisääntymään. Ne jotka ovat vertaismajoituspalveluita käyttäneet arvostivat niiden hinta-laatu suhdetta sekä saatavan majoituksen hyvää sijaintia matkan kannalta. Tärkeimpänä matkailutottumuksia muuttavana tekijänä voidaan pitää mahdollisten matkakohteiden valikoiman laajentumista. Vertaismajoituspalveluiden kautta pystyy saamaan laadukasta majoitusta myös sellaisilla paikkakunnilla missä laadukasta perinteistä majoitusta ei ole saatavilla. Vertaismajoituspalveluita käyttäneet ovat pääsääntöisesti tyytyväisiä näihin palveluihin.